

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

زبان پریشی (آفازی) بزرگسال

اطلاعات درس:

عنوان درس: زبان پریشی (آفازی) بزرگسال

کد درس: ۳۳

نوع و تعداد واحد: نظری - عملی (۳ واحد: ۲ نظری و ۱ عملی)

نام مسؤؤل درس: دکتر آذر مهري / دکتر احمد رضا خاتون آبادی

مدرس / مدرسان: دکتر آذر مهري / دکتر احمد رضا خاتون آبادی

پیش‌نیاز / هم‌زمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی (کد ۰۸)، بیماری‌های اعصاب در ارتباط با

اختلالات گفتار و زبان (کد ۲۴)

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: اول

اطلاعات مسؤؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

محل کار: دانشکده توانبخشی

تلفن تماس: ۷۷۵۳۳۹۳۹

نشانی پست الکترونیک: khatoonabadi@tums.ac.ir, mehri@tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری - عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسئول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان پس از مرور نورواناتومی زبان و سیستم مغزی-عروقی مناطق زبانی با مباحث کلینیکال-آناتومیکال زبان پریشی آشنا می‌شوند. همچنین تعریف، طبقه بندی و سندرم‌های زبان پریشی را می‌شناسند. نشانه‌های زبان پریشی و نحوه ارزیابی آن‌ها را فرا می‌گیرند. درمان‌های زبان پریشی را می‌آموزند و با اجرای عملی آن‌ها آشنا می‌شوند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی با آسیب شناسی، ارزیابی و درمان اختلال زبان پریشی اکتسابی در بزرگسالان و نحوه اجرای عملی ارزیابی و درمان آن و ایجاد باور نسبت به بهبود عملکرد ارتباطی بیمار زبان پریش

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- ۱- دانشجو آسیب شناسی زبان پریشی را یاد بگیرد.
- ۲- علت‌های زبان پریشی را نام ببرد.
- ۳- روش‌های ارزیابی زبان پریشی را ضمن نام بردن بطور کامل توضیح دهد.
- ۴- روش‌های درمان زبان پریشی را طبقه بندی کرده و هر کدام را توضیح دهد.
- ۵- عملکردهای زبانی (درک، بیان، تکرار، نامیدن، خواندن و نوشتن) بیمار زبان پریش را شرح داده و ارزیابی کند.
- ۶- انواع غربالگری‌ها، ارزیابی‌های رسمی و غیر رسمی حیطه‌های مختلف گفتاری، زبانی، شناختی را بداند و از هم تمیز دهد.
- ۷- انواع دیدگاه‌های درمانی (شناختی، روانی-زبانی، عصب شناختی) را در انواع زبان پریشی بیاموزد و اصول و سلسله مراتب آموزش آن را بداند.
- ۸- روش مناسب درمانی را با توجه به نوع زبان پریشی و ماهیت اختلال بیمار، انتخاب نماید.
- ۹- موارد استفاده و عدم استفاده از رویکردهای مختلف درمانی را برای آپراکسی و دیزارتری بداند و توضیح دهد.

اهداف عاطفی:

- ۱- به نحوه استفاده از انواع ارزیابی‌ها و آزمون‌های غربالگری یا آزمون جامع برای بررسی عملکردهای زبانی (درک، بیان، تکرار، نامیدن، خواندن و نوشتن) بیمار زبان پریش توجه کند.
- ۲- به نحوه استفاده از انواع رویکردهای درمانی مختلف، متناسب با نوع زبان پریشی بیمار توجه کند.
- ۳- به نحوه استفاده و عدم استفاده از رویکردهای درمانی شناختی و زبانی توجه کند.
- ۴- به نحوه کاربرد رویکردهای درمانی توجه کند.
- ۵- به نحوه ارائه مشاورات لازم جهت ضرورت تکرار تمرینات در منزل توجه کند.

اهداف روانی حرکتی:

- ۱- نحوه اجرای انواع ارزیابی‌ها را بر روی بیمار نشان دهد.
- ۲- نحوه اعمال انواع رویکردهای درمانی را بر روی بیمار نشان دهد.

پ رویکرد آموزشی:

ترکیبی^۴

حضوری

مجازی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود. در تدریس این درس از ترکیبی از رویکردهای مجازی (یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی) و رویکردهای حضوری (شامل سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک، یادگیری مبتنی بر حل مسئله) استفاده می‌شود.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	مقدمه ای بر سیستم عصبی مرکزی و محیطی	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۲	نوروفیزیولوژی و نورواناتومی (۱)	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۳	نوروفیزیولوژی و نورواناتومی (۲)	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۴	دیدگاه WHO در خصوص بیماری و فرآیند بیماری	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۵	آفازی (تئوری، مدلها و طبقه بندی)(۱)	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۶	آفازی (تئوری، مدلها و طبقه بندی)(۲)	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۷	آفازی (تئوری، مدلها و طبقه بندی)(۳)	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی
۸	تصویربرداری مغزی در آفازی	ترکیبی	پرسش و پاسخ، بحث گروهی	پاورپوینت، کامپیوتر و ویدئوپروژکتور	دکتر احمدرضا خاتون آبادی

دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstratio n (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	اهداف ارزیابی آفازی - معرفی آزمون‌های جامع ارزیابی	۶
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstratio n (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	ارزیابی و درمان آگراماتیسم (آفازی بروکا) - ارزیابی و درمان اختلال درک شنیداری (آفازی ورنیکه)	۷
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstratio n (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	ارزیابی و درمان اختلال در تکرار (آفازی انتقالی) - ارزیابی و درمان آفازی گلوبال	۸
دکتر آذر مهری	سامانه نوید یا کلاس آنلاین	مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	ارزیابی و درمان آفازی های ترانس کورتیکال	۹
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstratio n (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	ارزیابی و درمان آنومی	۱۰

دکتر آذر مهری	سامانه نوید یا کلاس آنلاین	مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	ارزیابی و درمان آگرافی و آلکسی	۱۱
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstration (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	ارزیابی و درمان آپراکسی	۱۲
دکتر آذر مهری	سامانه نوید یا کلاس آنلاین	مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر	یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی	ارزیابی و درمان سندرم نیمکره راست	۱۳
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstration (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	تکنولوژی های کمکی مانند رویکردهای AAC	۱۴
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstration (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	جستجوی مقالات و موضوعات مرتبط با جلسه/ ارائه کتبی یا شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده و انجام تکلیف مورد نظر)	سخنرانی تعاملی و بحث در گروه‌های کوچک، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	مشاوره و مدیریت مشکلات روانشناختی بیمار زبان پریش	۱۵
دکتر آذر مهری	کامپیوتر، پروژکتور و استفاده از برنامه پاورپونت + demonstration (در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)	ارائه کتبی و شفاهی (در صورت مجازی بودن، مطالعه محتوای بارگذاری شده)	سخنرانی تعاملی، (در صورت مجازی بودن، یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی)	ارائه گزارش موردی	۱۶

	(در صورت مجازی بودن، استفاده از سامانه نوید)				

روش ارزیابی دانشجوی:

- ۱- ارزیابی تکوینی: انجام تکلیف عملی یعنی تحلیل ارزیابی بیمار مبتلا به آفازی بر اساس نیمرخ زبانی ارائه شده از آزمون زبان پریشی فارسی و ارائه گزارش آن در کلاس و ارزشیابی از طریق چک لیست، (در صورت مجازی بودن: ارزشیابی تکالیف سامانه نوید)
- ۲- ارزیابی تراکمی: آزمون کتبی شامل بسته (چند گزینه ای) و باز (تشریحی و کوتاه پاسخ)

نمره: (کل نمره این قسمت ۱۵ می باشد. ۵ نمره مربوط به قسمت اول و استاد دیگری است)

- کار عملی و ارائه در کلاس ۳ نمره

- امتحان پایان ترم ۱۲ نمره

منابع:

الف) کتب:

- 1- **Lapointe LL. (2011). Aphasia and related neurogenic disorders. Fourth Edition. New York: Thieme.**
- 2- **Chapey R.(2008).Language intervention strategies in aphasia and related neurogenic disorders. Fourth Edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.**
- 3- A coursebook on aphasia and other neurogenic language disorders, M.N.Hedge, 2018

۴- آزمون های مختلف زبان پریشی